

§ 13.

Denne lov, der træder i stedet for lov nr. 123 af 18. april 1925 om erhvervelse og fortabelse af indfødsret, gælder for alle dele af den danske stat.

§ 14.

Denne lov træder i kraft den 1. januar 1951.

Bemærkninger til lovforslaget.

De gældende regler om erhvervelse og fortabelse af dansk indfødsret findes i lov nr. 123 af 18. april 1925. De tilsvarende love for Norge og Sverige er givet den 8. august 1924 og den 23. maj 1924.

Medens den norske lov er blevet ændret ved en lov af 25. juni 1936 og den svenske ved love af 19. maj 1933 og 31. marts 1944, har den danske lov af 1925 bevaret sin oprindelige skikkelse. Men på grund af de ved den anden verdenskrig skabte forhold har nogle af dens regler midlertidigt været sat ud af kraft. Således blev § 6 suspenderet ved midlertidig lov nr. 333 af 25. juni 1940; paragraffen trådte påny i kraft den 1. januar 1949, jfr. kgl. anordning nr. 230 af 26. juli 1947. Ved lov nr. 379 af 12. juli 1946, jfr. lov nr. 528 af 22. december 1947, blev endvidere reglerne i §§ 2, 3 og 5, 2. pkt., i loven af 1925 sat ud af kraft for visse persongruppers vedkommende, og ved lov nr. 518 af 22. december 1948 blev de følger, som dette i det enkelte tilfælde medførte, opretholdt, medens loven af 1925 iøvrigt påny fik almindelig gyldighed. Endelig blev der ved lov nr. 380 af 12. juli 1946 givet særlige regler for sådanne personer, som under Danmarks besættelse havde erhvervet svensk statsborgerret eller var flygtet til Sverige.

Også for Norges vedkommende har krigsforholdene medført en række særlige bestemmelser.

Loven af 1925 hviler ligesom de norske og svenske love af 1924 på et nordisk samarbejde, hvilket også var tilfældet med de forinden i Danmark og Sverige gældende love af henholdsvis 19. marts 1898 og 1. oktober 1894.

Efter den anden verdenskrigs afslutning har man i de på dette område samarbejdende nordiske lande fundet det påkrævet i fællesskab at tage spørgsmålet om en revision af statsborgerretslovgivningen op til fælles løsning.

I første række havde man herved spørgsmålet om den gifte kvindes statsborgerlige

forhold for øje. Dette spørgsmål var allerede stærkt fremme under forhandlingerne i 1920'erne, men tiden ansås da endnu ikke for moden til en radikal løsning af problemet. Det var på den tid væsentlig kun i Amerikas Forenede Stater, at kønnenes ligeberettigelse delvis var gennemført, medens de europæiske stater i det store og hele fastholdt grund-sætningen om familiens statsborgerlige enhed.

I de følgende år har tanken om at stille den gifte kvinde frit på statsborgerrettens område vundet stadig større udbredelse. Her i landet er krav i så henseende gentagne gange blevet fremsat i henvendelser til regeringen og rigsdagen fra forskellige kvindeorganisationers side, og en række andre lande har efterhånden gennemført nye regler på statsborgerretslovgivningens område, hvorved den gifte kvinde også i denne henseende fik en selvstændig stilling.

Foruden problemet om den gifte kvindes statsborgerlige forhold har i den senere tids diskussion om statsborgerretten i de nordiske lande også spørgsmålet om en tilnærmelse disse lande imellem spillet en rolle. Dette spørgsmål, som første gang blev fremdraget fra dansk hold, var i august 1945 genstand for behandling på det nordiske interparlamentariske møde i København, hvor der vedtoges følgende resolutionsudtalelse:

„Mødet har diskuteret Spørgsmaalet om en fælles Statsborgerret og opfordrer til en nøjere Undersøgelse af de Problemer, der knytter sig hertil, med det Maal i saa stor Udstrækning som muligt at give enhver nordisk Statsborger samme Rettigheder overalt i Norden med fornøden Hensyn-tagen til Forholdene i de enkelte Lande.“

Til de anførte spørgsmål kom yderligere, at erfaringerne specielt at krigens tid havde vist, at en almindelig revision af de gældende regler om statsborgerrettens erhvervelse og fortabelse var ønskelig. Efter at spørgsmålet om en sådan revision var taget op på et møde mellem Danmarks, Norges og Sveriges